

Dosarul nr. 2rc-75/19

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) L. Lupașco

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Simciuc, I. Muruianu, Iu. Cotruță

DECIZIE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curtii Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo", reprezentat de avocatul Coptu Sergiu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" împotriva Întreprinderii Individuale "Voloșciuc Igor" cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 27 februarie 2019 a Curtii de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea Institutului de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal,

constată:

La 06 februarie 2017, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Individuale "Voloșciuc Igor" cu privire la repararea prejudiciului material.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo".

La 18 ianuarie 2018, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și fără plata taxei de stat (f.d. 95-96).

Prin încheierea din 08 mai 2018 a Curtii de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" și s-a acordat termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 1 577,6 lei (f.d. 100-101).

Prin încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 105-108).

La 25 iunie 2018, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" a declarat recurs împotriva încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" și s-a menținut încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 142-147).

La 27 noiembrie 2018, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" a depus cerere de apel repetată, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului (f.d. 153-162).

Prin încheierea din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Institutului de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 02 aprilie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo", reprezentat de avocatul Coptu Sergiu, a declarat recurs împotriva încheierii din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu soluționarea prin decizie a problemei, prin repunerea în termen a cererii de apel și restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului.

Recurentul Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo", în motivarea recursului a menționat că temeiurile invocate de instanța de apel în sprijinul soluției sale privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului în mod repetat, sunt neîntemeiate și constituie o consecință a aprecierii eronate a circumstanțelor cauzei și o neglijare a motivelor invocate de apelant.

Astfel recurentul a invocat că este neîntemeiat argumentul invocat de instanța de apel cu privire la faptul că avocatului Coptu Sergiu i-a fost expediată pe adresa electronică scoptu@mail.ru copia încheierii instanței de apel din 08 mai 2018, deoarece este unul neconfirmat și neîntemeiat, or, încheierea în cauză nu a fost recepționată de avocat.

A invocat recurentul că prin restituirea cererii de apel, i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 27 februarie 2019, dar date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel recursul declarat la data de 02 aprilie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din actele cauzei, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" în termenul de procedură și anume la 18 ianuarie 2018, a declarat apel nemotivat și fără plata taxei de stat împotriva hotărârii din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău (f.d. 95-96).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel prin încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" și s-a acordat termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 1 577,6 lei (f.d. 100-101).

Încheierea în cauză a fost expediată de instanța de apel pe adresa electronică a avocatului Sergiu Coptu (f.d. 102).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Prin încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 105-108).

La 25 iunie 2018, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo", a declarat recurs împotriva încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" și s-a menținut încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 142-147).

Ulterior, la 27 noiembrie 2018, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" a depus cerere de apel repetată cu indicarea motivelor de fapt și de drept, solicitând totodată repunerea în termen a apelului (f.d. 153-162).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin încheierea din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Institutului de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo"

privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea contestată ca fiind legală și întemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Contrar normelor procedurale enunțate, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" a depus apel repetat numai la data de 27 noiembrie 2018, după ce prin încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (menținută prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție), s-a restituit cererea de apel depusă de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "N. Dimo" pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 08 mai 2018.

Deci, cererea de apel repetată a fost depusă cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Astfel, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

Mai mult, odată cu depunerea apelului repetat împotriva hotărârii primei instanțe, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" nu a prezentat prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care

nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.

Astfel, avînd cunoștință despre existența hotărârii contestate, recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este incompatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" și de a menține încheierea din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo", reprezentat de avocatul Coptu Sergiu.

Se menține încheierea din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo" împotriva Întreprinderii Individuale "Voloșciuc Igor" cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari